

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської мови

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО_
серпня_2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА

(назва навчальної дисципліни)

ОБОВ'ЯЗКОВА

Освітньо-професійні програми: «Англійська філологія»

Спеціальність: В11 Філологія

Спеціалізація: В11.041 Філологія. Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)
факультет іноземних мов

Мова навчання: англійська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма «Асистентської практики» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Англійська філологія».

Розробники:

Єсипенко Н.Г., професор кафедри англійської мови, д.філол.наук

Соловйова О.В., доцент, завідувач кафедри англійської мови,

к.філол.наук

Погоджено з гарантом ОП Надія ЄСИПЕНКО

(підпис)

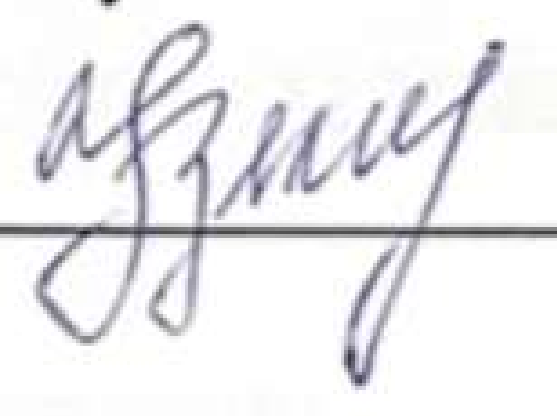
Затверджено на засіданні кафедри англійської мови

Протокол № 7 від " 25" серпня 2025 року

Завідувач кафедри Ольга СОЛОВЙОВА

Схвалено методичною радою факультету іноземних мов

Протокол № 1 від " 27 " серпня 2025 року

Голова методичної ради факультету Ірина БЕЖЕНАР

Асистентська практика є формою практичної підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти. В умовах реального освітнього процесу здобувачі, на основі фахових, психолого-педагогічних знань, за допомогою сучасних технологій, методів, форм та засобів навчання формують професійні навички та вміння для вирішення конкретних навчально-виховних задач у реальних умовах освітнього процесу у вищій школі. Під час асистентської практики у здобувачів формується та розвивається власний творчий стиль науково-педагогічної діяльності.

Формування практичних умінь і навичок аспіранта здійснюється під час проведення лекційних, семінарських (практичних) занять, організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти. У процесі практики надається можливість апробувати результати власних досліджень, що проводяться аспірантом під час написання дисертаційної роботи.

Мета асистентської практики – удосконалити педагогічну компетентність здобувача вищої освіти на основі теоретичних знань, організувати викладання дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його нормативного, наукового та навчально-методичного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

Завдання практики передбачає виконання аспірантом таких видів робіт: підготовку та проведення лекційних, семінарських (практичних) занять; розробку навчально-методичного забезпечення для проведення різних видів навчальних занять; розробку завдань та організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисциплін, що викладаються; підготовку навчально-методичного забезпечення для проведення модульних контрольних робіт з дисциплін, що викладаються; підготовку навчально-методичного забезпечення для проведення семестрового контролю; участь (разом з лектором) у проведенні заліків та іспитів для студентів відповідної спеціальності; участь у науково-методичних семінарах, науково-практичних конференціях факультету (кафедри) з презентацією результатів наукових пошуків; організацію й участь у проведенні виховних заходів кафедри з метою формування соціальних та громадянських компетентностей студентів.

Пререквізити : проходження асистентської практики вимагає опанування таких дисциплін - Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО; Інформаційно-комунікаційні технології в науковій та педагогічній діяльності філолога

Кінцевим завданням практики є розвинути в здобувачів наступні **загальні компетентності (ЗК)** та **фахові компетентності (ФК)**:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ФК 1. Здобуття глибоких знань у галузі англійської філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

ФК 2. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових та спеціальних методів.

ФК 4. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою українською та англійською мовами в усній та письмовій формах, глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень.

ФК 5. Здатність планувати, організувати і здійснювати професійно-спрямовану педагогічну та науковоінноваційну діяльність у галузі англійської філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.

ФК 8. Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх.

ПРН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з філології і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових теоретичних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН 2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати власних оригінальних наукових досліджень, наукові та прикладні проблеми

філології державною та англійською мовами в усній та писемній формах: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науковопопулярна чи наукова лекція тощо); кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних і зарубіжних наукових виданнях.

ПРН 3. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН 7. Організовувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

ПРН 8. Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, збиранні, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.

ПРН 9. Реалізовувати стратегії дослідницького саморозвитку та самовдосконалення.

ПРН 10. Аналізувати вимоги до якісної освіти й обирати ефективні шляхи для її забезпечення, планувати та здійснювати навчання впродовж усього життя.

ТЕРМІНИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИК

Здобувачі, які навчаються за освітньо-науковою програмою «Філологія» третього рівня вищої освіти, проходять таку практику:

№	Вид практики	Семестр	Обсяг
1	Асистентська практика	2	4 кредити, 120 годин

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРАКТИКИ

№ п/п	Тема	Результати навчання	Завдання
	<u>Змістовий модуль 1.</u> <u>Аналіз та планування</u>	Здатність аналізувати різні форми організації освітнього процесу та різних видів навчальних дисциплін; -розробляти навчально-методичне забезпечення; підручники, посібники; -планувати викладацьку діяльність у ЗВО.	- вивчення нормативної бази освітнього процесу (Статут ЧНУ, Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти); - ознайомлення з специфікою діяльності кафедри та планування навчально-виховного процесу кафедри; -спостереження за навчальною роботою на кафедрі та її аналіз;

			- психолого-педагогічний аналіз відвіданих занять; виготовлення дидактичного матеріалу; - планування викладацької діяльності, підготовка силабусів дисциплін, підготовка до занять;
	<u>Змістовий модуль 2.</u> <u>Викладацька та виховна діяльність</u>	Здатність організації освітнього процесу та різних видів навчальних занять; -конструювати зміст, форми, методи і засоби виховної, позааудиторної роботи;	- проведення навчальних занять за розкладом у закріпленій академічній групі; - перевірка письмових робіт студентів; - проведення консультацій для студентів; - підготовка і проведення позааудиторного (виховного) заходу з навчальної дисципліни.
	<u>Змістовий модуль 3.</u> <u>Науково- дослідна діяльність аспіранта-практиканта</u>	Здатність до застосування спеціальних технологій та методів у власному науковому дослідженні	- виконання індивідуальних дослідницьких психолого-педагогічних завдань протягом педпрактики та складання відповідного звіту; - участь у роботі науково-методичних семінарів, науково-практичних конференцій факультету (кафедри).

Структура асистентської практики

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	ла б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<u>Змістовий модуль 1.</u>												
Тема 1. Методична робота на кафедрі: робочий план кафедри, НМК дисциплін, силабуси дисциплін	7		7									
Тема 2. Науково-педагогічна робота: наукова тема кафедри, проекти, дисертації, наукові та навчально-методичні розробки кафедри	7		7									

Тема 3. Ознайомлення з радами стекхолдерів та їхньою діяльністю, інформацією щодо зв'язків з випускниками, наукових зв'язків з іншими кафедрами, університетами України та закордонними вищими навчальними зкладами	7		7									
Тема 4. Ознайомлення з різними видами оцінювання: формульованого та підсумкового	7		7									
Тема 5. Проектування методичних розробок, посібників	7		7									
Разом за ЗМ 1	35		35									
<u>Змістовий модуль 2.</u>												
Тема 1. Проектування необхідного унаочнення, практичного матеріалу	7		7									
Тема 2. Розробка планів-конспектів та навчального матеріалу	7		7									
Тема 3. Розробка планів-конспектів та навчального матеріалу	7		7									
Тема 4. Розробка планів-конспектів та навчального матеріалу	7		7									

Тема 5. Виховна робота. Проведення виховного заходу.	7		7										
Разом за ЗМ 2	35		35										
<u>Змістовий модуль 3.</u>													
Підготовка публікації (у вітчизняному /закордонному науковому виданні)	15		15										
Підготовка матеріалів апробаційного характеру	15		15										
Разом за ЗМ 3	30		30										
Разом за ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3	100		100										
<u>Підсумок.</u>													
Підготовка та здача документації з асистентської практики	10		10										
Захист практики	10		10										
Всього годин	120		120										

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами *поточного* контролю **асистентської практики** є перевірка ведення здобувачами щоденника з практики та виконання практичних завдань з подальшим обговоренням результатів.

Формою *підсумкового* контролю з асистентської практики є залік у формі захисту результатів практики. Підсумковий контроль здійснюють керівники-методисти від кафедри в кінці практики: перевіряють та оцінюють подані звітні документи практики.

Захист **асистентської практики** відбувається на загальних зборах керівників практики та здобувачів-практикантів не пізніше, ніж через тиждень після закінчення практики.

Порядок захисту:

1. звіт здобувача-практиканта про проходження **асистентської практики**: під час захисту здобувач звітує про проходження ним практики, відповідає на запитання членів комісії, висловлює свої зауваження та пропозиції щодо організації та проведення практики.
2. оцінка керівника практики;
3. зауваження методистів з університету (за необхідності).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка з **асистентської практики** є сумою балів поточного та підсумкового контролю, отриманих за окремі модулі. Кожний модуль оцінюється визначеною кількістю балів так, щоб їх сума за виконання завдань практики знаходилася в межах 100 балів. Підсумкова оцінка (бали) виставляється після повного завершення проходження **асистентської практики**. Найвища оцінка – 100 балів виставляється здобувачу за повне та якісне виконання програми практики; проходження практики в установлений термін; відвідування бази практики у відповідності з графіком; ретельне оформлення звітної документації практики тощо.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

90 – 100	A	відмінно
----------	----------	----------

80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	задовільно
35-49	FX	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують здобувачі

№	Назва модуля або навчального елемента	Зміст навчального елемента	Кількість балів за види роботи	Усього балів
1.	Змістовий модуль 1			
	Аналіз та планування	Теми 1-5	20	
Усього за модулем 1				20
2.	Модуль 2			
2.	Викладацька та виховна діяльність	Теми 1-5	40	
Усього за модулем 2				40
3	Модуль 3			
3.	Науково-дослідна діяльність аспіранта-практиканта	-публікація у вітчизняному/закордонному науковому виданні -публікація апробаційного характеру	20 10	
Усього за модулем 3				30
4.	Модуль-контроль	захист результатів асистентської практики	10	10
Усього балів				100

Оцінювання асистентської практики відбувається за наступними критеріями:

Оцінка А (90-100 балів) ставиться, коли здобувачем-практикантом виконані переважно всі завдання модулів на високому рівні. При цьому:

- здобувач-практикант виявив себе організованим, сумлінним, ініціативним;
- користувався повагою й одержав високу оцінку серед студентів, методистів, керівників педпрактики;
- здав правильно оформлену документацію у визначений термін.

Оцінка В (80-89 балів) ставиться за виконання здобувачем-практикантом усіх завдань модулів на відповідному рівні.

- практикант проявив себе організованим і старанним;
- одержав позитивну оцінку своєї діяльності серед студентів, методистів і керівника практики;
- подав у визначений термін документацію, до якої є певні зауваження.

Оцінка С (70-79 балів) ставиться, якщо здобувач-практикант виконав усі завдання модулів на хорошому рівні.

- виявив себе організованим;
- одержав хорошу оцінку своєї роботи серед студентів, методистів, керівників практики;
- подав документацію, до якої є певні зауваження;
- допустив незначні помилки у виконанні завдань практики.

Оцінка D (60-69 балів) ставиться, якщо здобувач-практикант в основному виконав завдання модулів, але при цьому:

- допустив помилки у виконанні завдань практики;
- порушив термін подання документації;
- подав документацію, до якої є певні зауваження;
- проявив себе як організований, але недостатньо старанний.

Оцінка E (50-59 балів) ставиться, якщо здобувач-практикант виконав завдання модулів зі значними помилками, з помітним порушенням вимог до документації. При цьому:

- порушив термін подання документації;
- проявив себе недостатньо ініціативним і самостійним під час практики;
- є зауваження щодо дотримання режиму праці, поведінки, етики з місця проходження практики.

Оцінка F (35-49 балів) ставиться тоді, коли окремі завдання модулів виконані на незадовільному рівні. Практикант проявив себе як невідповідальний, недисциплінований.

Оцінка Fx (1-34 балів) ставиться за систематичні пропуски занять під час викладацької практики, відсутність комплекту документації, за повне нерозуміння теоретичних понять.

До звітної документації асистентської практики здобувачем подається керівнику практики для перевірки:

1. Щоденник асистентської практики.
2. Плани проведених занять.
3. План виховного заходу.
4. Відбитки публікацій, підготовлених (опублікованих) під час асистентської практики.
5. Звіт.

Документація здається здобувачем після захисту *асистентської практики* на кафедрі в останній день практики.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України Закону України «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Болонський процес у фактах і документах (2003). Упорядники: Степко М.Ф., Болубаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабин І.І. Тернопіль: Вид-во ТДПУ ім. В. Гнатюка, 52 с.
4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. К.: Академвидав, 2004.
5. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.

6. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О.О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. Київ: КНТ, 2014. 262 с.
7. Мистецтво бути викладачем: практичний посібник / А. Брінклі, Б. Десанте, М. Флегм та ін. / за ред. О.І. Сидоренка. Київ: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджментосвіти в Україні». 2003. 144 с.
8. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Київ: ЧП, 2007. 211 с.
9. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ: «Академвидав», 2014. 456 с.\
10. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Чернівці, 2020. 17с.
11. Рекомендація 2006/962/ЄС Європейського Парламенту та Ради (ЄС) «Про основні компетенції для навчання протягом усього життя» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_975#Text
12. Боллобаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти: Навч. посібник для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти. К.: ВВП «КОМПАС», 2007. 64с.
13. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2013. 273 с.
14. Інновації в методиці: інтерактив, портфоліо, презентації: Збірник наукових праць / За ред.. Т.О. Пахомової. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. С. 64-80.
15. Common European Framework of Reference For Languages: Learning, Teaching, Assessment. Cambridge: Cambridge University Press, 2011. 260 p.
16. Yesyenko N.G. Training Future Foreign Language Teachers in Ukraine: Challenges and Objectives . *Pedagogy and Psychology*. Budapest : Barkats, 2017.V (55). Issue 127. p.52- 56.
17. Yesyenko N.G. Challenges of Foreign Language Teaching in Ukraine. *American Journal of Education*, No 4(2), August 2017, Volume 123. Chicago : The University of Chicago Press, p. 987-992.

Політика академічної доброчесності відповідає чинним нормативно-правовим

документам України, стандартам вищої освіти, “Етичному кодексу Чернівецького

національного університету імені Юрія Федьковича” <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnohouniversytetu.pdf>, «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»

https://www.chnu.edu.ua/media/f5e1eobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf, та правилам академічної доброчесності та ін. нормативно-правовим документам, затвердженим в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (див. <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>).